

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana
Gp.mizs@gov.si

Številka: 0070-30/2019

Ljubljana, 20. maj 2019

EVA 2019-3330-0022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-G) – po skrajšanem postopku (EVA 2019-3330-0022) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-G) in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku.

Vlada Republike Slovenije
Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:
Predlog zakona

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlog zakona vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve in manj zahtevne uskladitve z drugimi zakoni.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Martina Vuk, državna sekretarka
- Mateja Dover Emeršič, pooblaščen oseba za vodenje Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Jernej Pikalo, minister
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Mateja Dover Emeršič, pooblaščenca oseba za vodenje Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

5. Kratek povzetek gradiva:

Novela zakona prinaša naslednje bistvene novosti:

Prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok

Z zakonom se prepoveduje fizičnim in pravnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok in določajo stroge sankcije za kršitev te prepovedi, ki sta takojšnja prepoved opravljanja dejavnosti ter globa za kršitev prepovedi v razponu od 5.000 do 10.000 evrov.

Ukrepi za učinkovitejše delovanje Inšpektorata RS za šolstvo in šport

- Zakon prinaša rešitve, s katerimi se omogoča učinkovitejše delovanje inšpektorjev, pristojnih za šolstvo, v praksi. Povečuje se število kršitev posameznih določb Zakona o vrtcih, ki se opredeljujejo kot prekrški.
- Kot prekrški so opredeljene tiste kršitve zakona, ki definirajo ključne pogoje za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok (kršitev normativov števila otrok v oddelkih in pri varuhu; če izvaja varstvo otrok nepooblaščenca oseba).
- V primerih ponovnih kršitev s strani varuhov predšolskih otrok se na predlog inšpektorja takšnega izvajalca lahko izbriše iz registra, izbris iz registra pa pomeni, da se izvajalec tri leta ne more vpisati za to dejavnost v razvid.
- Izrek visoke globe (od 5.000 do 10.000 evrov) pravni ali fizični osebi, ki opravlja dejavnost predšolske vzgoje in varstva otrok, ne da bi bila vpisana v razvid ali register.
- Takojšnja prepoved opravljanja dejavnosti.

Dograditev instituta varuha predšolskih otrok na domu

- Zakon dograjuje institut varuha predšolskih otrok na domu z rešitvami, ki določajo pravila za nadomeščanje odsotnega varuha tako za krajšo, kot tudi daljšo odsotnost.
- Zakon tudi določa obveznost varuha, da ima s starši otrok sklenjene pogodbe ter da vodi evidenco otrok, ki jih varuje na domu.

Avtonomija občin na področju financiranja zasebnih vrtcev

- Financiranje zasebnih vrtcev se v večji meri, kot do sedaj, prepušča v odločanje občinam, ki financiranje z vrtcem uredijo s pogodbo, ki vsebuje elemente, kot jih določa zakon. Občina glede na stanje prostih kapacitet v javnem vrtcu lahko določi nižji obseg sredstev, ki jih zagotavlja zasebnemu vrtcu.
- Novoustanovljeni zasebni vrtec se lahko financira iz javnih sredstev šele z začetkom šolskega leta, ki sledi šolskemu letu, ko je bil vpisan v razvid, enako pa velja tudi za zasebni vrtec, ki je povečal število oddelkov ali odprl nove enote.

Redakcijska uskladitev določil Zakona o vrtcih z določbami Zakona o celostni zgodnji obravnavi otrok s posebnimi potrebami

Določila Zakona o vrtcih se usklajujejo z določbami Zakona o celostni zgodnji obravnavi otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 41/17).

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV: /

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Novela zakona neposredno ne bo imela finančnih posledic za državni proračun in tudi ne vpliva na druga javno finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin in
- financiranje občin.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnost občin Slovenije SOS: DA
- Združenje občin Slovenije ZOS: DA
- Združenje mestnih občin Slovenije ZMOS: DA

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

dr. Jernej Pikalo
MINISTER

Prilogi:

- Predlog sklepa
- Predlog zakona

Z A K O N O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH (ZVrt-G)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Predšolsko obdobje je zelo občutljivo obdobje otrokovega razvoja, ko so otroci še posebej občutljivi na vplive širokega spektra socialnih in ekonomskih dejavnikov. Predšolska vzgoja je učinkovito sredstvo za vzpostavitev temeljev nadaljnega učenja, preprečevanja izpada iz procesa učenja, večje enakosti učnih izidov in celoten razvoj sposobnosti, veliko vlogo pa ima ravno pri zagotavljanju pravice do učenja in razvoja otrok do njihovega polnega potenciala ter odpravljanju neenakosti. Vsi deležniki na področju predšolske vzgoje se zavedajo pomembnosti tega sistema, saj je kakovostna predšolska vzgoja, ki jo je deležen predšolski otrok, kot kažejo rezultati številnih raziskav, otroku prinaša pozitiven učinek na mnoga področja otrokovega razvoja in učenja. Obstajajo tehtni dokazi, ki govorijo v prid področju predšolske vzgoje z izobraževalnega, socialnega in gospodarskega vidika. Gospodarski cilji so kvantitativne narave. V kolikor želimo v predšolskem obdobju iti v korak s socialnimi in izobraževalnimi potrebami – katerih cilj bi moral biti začetek vseživljenjskega izobraževanja, je pomembno izpostaviti tudi kakovostno storitev. Zato je izjemno pomembno, da pravni okvir zagotavlja izvajanje kvalitetne prakse v institucijah predšolske vzgoje, ob tem pa tudi uresničevanje pravice do izbire ustreznega vrtca, ki jo zakon omogoča staršem. Tako kot v evropskih državah tudi v Sloveniji izvajamo ustaljeno prakso, da so občine tiste, ki so ustanoviteljice vrtcev in pretežne financerke dejavnosti predšolske vzgoje. Zakon občino zavezuje, da zagotavlja zadostno število prostih mest v javnih vrtcih, hkrati pa jo zavezuje tudi k financiranju zasebnih vrtcev, ki imajo za svoje delovanje odločbo o vpisu v razvid izvajalcev javno - veljavnih programov in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, kar jim omogoča pridobivanje sredstev iz občinskih proračunov. Slednje je neodvisno od kapacitet s katerimi razpolagajo vrtci, ki izvajajo javno službo, to so javni vrtci in zasebni vrtci s koncesijo. Takšen sistem je v zakonodaji opredeljen že od leta 1996, ko je prišlo do uveljavitve t.i. paketa šolske zakonodaje.

Podatki o številu vrtcev v Republiki Sloveniji kažejo, da v šolskem letu 2018/19 deluje 108 javnih vrtcev, ki so samostojni javni zavodi in 203 javnih vrtcev, ki delujejo kot enote v sestavi osnovnih šol. Deluje tudi 97 zasebnih vrtcev, od katerih jih ima 15 koncesijo za opravljanje javne službe s strani občine. Ostalih 81 vrtcev pridobiva za svoje delovanje javna sredstva v višini 85 % sredstev na posameznega vključenega otroka, pri čemer je osnova enak obseg sredstev, kot če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Število vključenih otrok v javne vrtce na dan 15. 5. 2019 je bilo 91.494, kar predstavlja 98,04 % vseh vključenih otrok v vrtce. Torej kljub visokemu številu zasebnih vrtcev je število vključenih otrok v te vrtce relativno nizko. Podatki o številu prostih mest v vseh vrtcih (vir: Aplikacija Pšv - Prosta mesta MIZŠ) pokaže, da je bilo na dan 15. 5. 2019 v javnih vrtcih prostih mest 2.513 in otrok na čakalnih seznamih 1.812. Po obdobju izrednega pomanjkanja prostih mest v vrtcih, ki se je začelo v letu 2008, prihaja do umirjanja problema pomanjkanja prostih mest z izjemo posameznih okolij, kjer se s temi težavami še vedno soočajo. V občinah še vedno potekajo investicije v izgradnjo novih vrtcev, kar bo prineslo še dodatne kapacitete. Ob tem pa bo nastopil položaj, ki bi ob nespremenjeni zakonodaji pomenil, da bi občina imela v javnem vrtcu dovolj prostih mest, hkrati pa bi financirala vključitev otroka v zasebni vrtec. Tako spremenjenim razmeram je potrebno

prilagoditi zakonske rešitve tako, da se občine takšnim situacijam lahko ustrezno prilagodijo v skladu s svojimi pristojnostmi.

Zasebni vrtci so se v obdobju od uveljavitve ZVrt leta 1996 dalje izredno razmahnili. Trenutno je v razvid vpisanih 97 zasebnih vrtcev, koncesije za izvajanje programov za predšolske otroke pa so občine podelile samo 15. vrtcem.

Razloga za sedanje število zasebnih vrtcev sta predvsem dva:

- V obdobju od leta 2008 do 2015 je bilo v javnih vrtcih izrazito pomanjkanje prostih mest, kar je spodbudilo zasebni sektor k ustanavljanju zasebnih vrtcev.
- Sistemska ureditev financiranja zasebnih vrtcev omogoča dva načina njihovega financiranja iz javnih sredstev. Prvi je, da občina izpelje postopek razpisa podelitve koncesije na področju predšolske vzgoje in koncesijo podeli izbranemu vrtcu. Pravno podlago za podelitev koncesije določa XII. poglavje Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (členi od 73 do 77). Drugi način predstavlja 34. člen Zakona o vrtcih, ki omogoča zasebnemu vrtcu zagotovitev financiranja v višini 85 % na posameznega otroka, pri čemer je osnova višina sredstev, ki jih občina zagotavlja na otroka v javnem vrtcu. Do sredstev je zasebni vrtec upravičen v vsakem primeru, ko izpolni pogoje, ki jih določa prvi odstavek 34. člena Zakona o vrtcih.

Zasebni vrtci lahko izvajajo lastne programe za predšolske otroke, h katerim si morajo pridobiti mnenje Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, lahko pa izvajajo tudi javno veljavni program, tj. Kurikulum za vrtce. Od 97 vrtcev jih tako le 30 izvaja lastne programe (od tega 25 vrtcev programe po posebnih pedagoških načelih, 5 vrtcev pa ima sprejet lasten program). Preostala večina vrtcev izvaja Kurikulum za vrtce.

Občine področju predšolske vzgoje posvečajo izjemno pozornost, saj gre za eno izmed dejavnosti, ki sodi med njihovo izvirno dejavnost. Po zakonu so dolžne tudi zagotavljati zadosten obseg javne službe in skrbeti za ustrezno dostopnost javne mreže vrtcev. Občine so predvsem od leta 2008 dalje vlagale velika sredstva tudi v izgradnjo novih vrtcev in s tem zagotovile kvalitetne prostorske pogoje.

Sedanje stanje večletnega hkratnega razvoja javnega in zasebnega sektorja v marsikaterem okolju že kaže, da se povečuje število prostih kapacitet v javnih vrtcih, ki jih morajo kriti občine, hkrati pa imajo občine tudi obveznost financiranja zasebnih vrtcev. Ker gre na ta način za dvojno porabo javnih sredstev za isti namen, je potrebno oblikovati ustrezno sistemsko rešitev, ki bo preprečevala negospodarno ravnanje z javnimi sredstvi. Predlagana rešitev temelji na obveznosti občine, da zagotavlja primeren obseg javne službe, kar pomeni, da lahko občina zagotavlja zadostno število kapacitete v javnem vrtcu ali pa v primeru pomanjkanja prostih mest razpiše koncesijo, ki jo podeli zasebnemu vrtcu. V kolikor je na njenem območju tudi zasebni vrtec, do katerega ima občina obveznost sofinanciranja, je treba v primeru prostih mest v vrtcih, ki izvajajo javno službo, občini omogočiti, da sama odloči o višini sredstev, ki jih bo zagotavljala zasebnemu vrtcu.

V letu 2008 se je zaradi pomanjkanja prostih mest v javnih vrtcih razmahnilo varstvo otrok na sivem trgu. Zaradi tveganja, na katerega je opozorilo tudi Računsko sodišče RS v Revizijskem poročilu o zagotavljanju predšolske vzgoje v letih od 2003 do 2006 (št. 1211-8/2006-20 z dne 14. 2. 2007), da država prepušča sivemu trgu preveliko število otrok, za katere ne veljajo prav nobeni pogoji je novela Zakona o vrtcih prinesla tim. institut »varuha predšolskih otrok na domu«, ki je omogočil fizičnim osebam, da so se vpisale v register varuhov predšolskih otrok pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Ta možnost je prinesla v prakso ponudbo novih izvajalcev, ki jim je zakon omogočil izvajanje varstva otrok, ki ne zahteva izvajanje programa, varstvo pa lahko varuh predšolskih otrok opravlja največ s skupino šestih predšolskih otrok. Kljub peštrim možnostim, ki jih dajeta Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih s tem, ko omogočata zasebnikom, da ustanovijo zasebni vrtec ali opravljajo predšolsko vzgojo kot zasebni vzgojitelji ali varstvo otrok kot varuhi predšolskih otrok, pa so se na tem področju pojavili številni ponudniki varstva otrok, ki se izogibajo registrskim postopkom, v katerih bi morali izkazati izpolnjevanje predpisanih kadrovskih pogojev in pogojev za prostor in opremo vrtca oziroma prostor in opremo pri varuhu predšolskih otrok na domu. S tem predstavljajo nelegalno konkurenco tistim izvajalcem, ki so zagotovili izpolnjevanje vseh predpisanih kadrovskih in prostorskih pogojev in ki delujejo na zakonit način (vključujejo le toliko otrok kot jim je dovoljeno z odločbo ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo). Neregistrirani izvajalci ne zagotavljajo primernih pogojev, prav tako pa število otrok ne ustreza prostorskim pogojem, v katerih poteka varstvo. S tem se vzpostavljajo tvegane situacije za otroke, ki so nedopustne, zato je treba za preprečitev tovrstnih ravnanj zakon dopolniti z ustreznimi ukrepi, ki bodo inšpektorjem omogočali takojšnje učinkovito ukrepanje ob ugotovljenih kršitvah predpisov.

Ob preverjanju dejanskega stanja s strani pristojnih inšpektorjev skušajo nelegalni izvajalci svojo dejavnost varstva otrok zanikati in jo prikazati kot občasno varstvo otrok oziroma kot tim. animacijo za otroke. Ugotavljanje dejanskega stanja je tako za inšpektorje zelo oteženo, zoper izrečene ukrepe glede obveznega vpisa v razvid ali register pa vlagajo pravna sredstva, v katerih izpodbijajo odločitve inšpektorjev.

Zato se v zakon vnaša posebna določba, za katero predlagatelj ocenjuje, da je kljub jasni pravni ureditvi posameznih oblik predšolske vzgoje, ki jo določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih, potrebna. Praksa, ki jo ugotavlja predvsem Inšpektorat RS za šolstvo in šport je pokazala, da veliko število fizičnih in pravnih oseb izvaja predšolsko vzgojo in varstvo otrok, ne da bi se v pisali kot vrtec v razvid izvajalcev vzgoje in izobraževanja oziroma register varuhov predšolskih otrok in se temu zavestno izogibajo. Zato je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča, da se namen zakonskih določb, tj., da se dejavnost predšolske vzgoje oziroma varstva predšolskih otrok izvaja izključno le v dovoljenih oblikah, vse ostale prakse pa so izrecno prepovedane. Zakon o vrtcih se tako dopolnjuje z novo določbo 24. č člena, ki opredeljuje prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok vsem pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Zakon tako določa, da v primeru če pravna ali fizična oseba v tiskanih ali elektronskih medijih ali na svetovnem spletu, ali na drug način, ki je dostopen javnosti, oglašuje izvajanje varstva predšolskih otrok, velja zanjo zakonska domneva, da opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok in se šteje, da gre za izvajalca, za katerega velja obveznost vpisa v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma da gre za fizično osebo, za katero velja obveznost vpisa v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Nova zakonska določba tudi določa, da so iz Zakona o vrtcih izvzete fizične in pravne osebe, ki izvajajo le storitve, namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov namen ni varstvo predšolskih otrok. Primeri takšnih storitev so tečajji tujih jezikov, organizacija rojstnodnevnih zabav, tečajji plavanja in vse druge vrste prostočasnih aktivnosti.

Sankciji za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolskih otrok ali varstva predšolskih otrok sta takojšnja izdaja odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti in izrek globe v razponu od 5.000 do 10.000 evrov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona ne uzakonja posebnih načel, temveč sledi načelu zakonitosti, načelu racionalne rabe javnih sredstev in načelu transparentnosti.

2.1. Cilji predloga zakona so:

Cilja zakona sta predvsem dva:

- da se odpravijo pomanjkljivosti sedanje ureditve, ki so se pokazale v praksi in
- da se zagotovijo pogoji za kakovostno izvajanje predšolske vzgoje v Republiki Sloveniji.

2.2. Načela predloga zakona:

Načela zakona so načelo zakonitosti, načelo racionalne rabe javnih sredstev in načelo transparentnosti.

Načelo zakonitosti:

S predlogom zakona se v besedilo vnaša nov člen, ki prepoveduje opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok fizični in pravni osebi, dokler ni vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov kot vrtec ali zasebni vzgojitelj oziroma v register varuhov predšolskih otrok kot varuh predšolskih otrok. Kljub pravni ureditvi, ki določa, da se lahko predšolska vzgoja izvaja le v ustreznih statusnih oblikah, je praksa pokazala, da je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča uresničitev namena zakonskih določb.

Načelu zakonitosti predlog zakona sledi tudi v določbi, s katero določa največje število otrok v kombiniranemu oddelku ter na ta način omogoča sankcijo za kršitev tega normativa.

Načelo transparentnosti:

Temu načelu sledi zakon predvsem v spremenjeni določbi o pogojih, ki jih mora fizična oseba izkazati v postopku registracije varuha predšolskih otrok pri ministrstvu, saj bo morala po novem v postopku vpisa v register priložiti še dokazilo o vpisu v Poslovni register Republike Slovenije pri Ajpes za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, kar bo omogočilo ministrstvu kontrolo nad statusom in izbrano dejavnostjo. Prav tako se načelo transparentnosti odraža v predlagani določbi, s katero se natančneje opredeljuje vsebina pogodbe o financiranju, ki jo občina sklene z zasebnim vrtcem še posebej v delu, ki omogoča občini odstop od že sklenjene pogodbe. Zakon iz razloga transparentnosti izpostavlja tudi zahtevo po sklenitvi pogodb varuha predšolskih otrok s starši in obveznost, da se pogodbe hranijo pet let po izpisu otroka.

Načelo racionalne rabe javnih sredstev:

Predšolska vzgoja je ena izmed izvornih pristojnosti občin, ki so ustanoviteljice javnih vrtcev in so dolžne zagotavljati zadostno število prostih mest v vrtcih, ki izvajajo javno službo. Zato je potrebno občinam omogočiti, da se samostojno odločajo o financiranju zasebnih vrtcev v primeru, ko je v javnem vrtcu dovolj prostih mest. Prav tako jim je treba tudi omogočiti dovolj časa za prevzem novih finančnih obveznosti do financiranja zasebnih vrtcev, ki se ustanovijo na novo, kot tudi v primeru, ko zasebni vrtec razširi svojo dejavnost z novimi oddelki in novimi enotami.

2.3. Poglavitne rešitve:

Predlog zakona prinaša nove rešitve, in sicer:

- Zakon prinaša rešitve, s katerimi se omogoča učinkovitejše delovanje inšpektorjev, pristojnih za šolstvo, v praksi. Določajo se sankcije za kršitev posameznih določb Zakona o vrtcih, s katerimi so opredeljeni ključni pogoji za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje, v

primerih ponovnih kršitev s strani varuhov predšolskih otrok se na predlog inšpektorja takšnega izvajalca lahko izbriše iz registra, izbris iz registra pa pomeni, da se izvajalec tri leta ne more vpisati za to dejavnost v razvid.

- Določa najvišji normativ števila otrok v kombiniranem oddelku, kršitev tega normativa pa je prekršek, za katerega se lahko izreče predpisana globa.
- Zakon dograjuje institut varuha predšolskih otrok na domu z rešitvami, ki določajo pravila za nadomeščanje odsotnega varuha ter obveznost varuha, da ima s starši otrok sklenjene pogodbe ter da vodi evidenco otrok, ki jih varuje na domu.
- Z zakonom se prepoveduje fizičnim in pravnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok in določajo stroge sankcije za kršitev te prepovedi, ki sta takojšnja prepoved opravljanja dejavnosti ter globa za kršitev prepovedi v razponu od 5.000 do 10.000 evrov.
- Financiranje zasebnih vrtcev se v večji meri, kot do sedaj, prepušča v odločanje občinam, ki financiranje z vrtcem uredijo s pogodbo, ki vsebuje elemente, kot jih določa zakon. Občina glede na stanje prostih kapacitet v javnem vrtcu lahko določi nižji obseg sredstev, ki jih zagotavlja zasebnemu vrtcu.
- Novoustanovljeni zasebni vrtec se lahko financira iz javnih sredstev šele z začetkom šolskega leta, ki sledi šolskemu letu, ko je bil vpisan v razvid, enako pa velja tudi za zasebni vrtec, ki je povečal število oddelkov ali odprl nove enote.

V praksi se kaže pomanjkljivost sedanjega zakona, ker ne določa normativa števila otrok v kombiniranem oddelku (določa ga Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje), in se kršiteljem ne more izreči učinkovit ukrep za vzpostavitev zakonitega stanja. Zato se v zakon vnaša normativ o najvišjem številu otrok v kombiniranem oddelku in s tem omogoča izrek globe za kršitev prepisanega normativa.

Predlagatelj je pri pripravi zakona upošteval tudi pripombo o pomanjkljivostih sedanje ureditve, na katero so opozorili varuhi predšolskih otrok. Tako se v zakon vnaša rešitev, ki bo varuhom omogočala, da si v izjemnih primerih, ko sami ne morejo opravljati varstva otrok (bolezen, dopust), zagotovijo nadomeščanje. Oseba, ki lahko nadomešča varuha mora izpolnjevati enake izobrazbene pogoje kot varuh in ne sme biti kaznovana za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost oziroma naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, za katera je predpisana kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev. Za izbiro osebe, ki izpolnjuje oba zahtevana pogoja, odgovarja varuh sam. Z zakonom se določa tudi obveznost varuha predšolskih otrok na domu, ki je dolžan s starši otrok, ki jih varuje skleniti pogodbo, s katero se opredelijo medsebojne pravice in obveznosti. Posebna določba določa, da so varuhi za varstvo otrok odgovorni v skladu s pravili o civilni odgovornosti, kot to določa Obligacijski zakonik. Nova je tudi določba, ki opredeljuje obveznost varuha, da vodi evidenco otrok, ki jih varuje. Evidenca vsebuje najpomembnejše podatke o otrocih in njihovih starših ter podatek o morebitnem nadomeščanju druge osebe, ki lahko varuje otroke v izjemnih primerih, ko je varuh odstoten. Na ta način se bo lahko v praksi lažje nadzorovalo pravilno delovanje varuhov in preprečevalo nedopustne zlorabe, ki so sedaj v praksi prisotne zaradi pomanjkljive ureditve.

Kljub jasnim prepovedim opravljanja dejavnosti, za katero fizična ali pravna oseba nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev oziroma opravljanja dejavnosti, za katero fizična ali pravna oseba ni pridobila vpisa v register, kot to določa Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, v praksi Inšpektorat RS za šolstvo in šport ugotavlja veliko število nelegalnih izvajalcev varstva predšolskih otrok. Za zagotovitev varnosti in zdravja predšolskih otrok, ki predstavljajo najobčutljivejšo družbeno populacijo, se v zakon vnaša absolutna prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva predšolskih otrok za vse pravne in fizične osebe, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Za kršitev prepovedi zakon

določa tudi stroge sankcije za kršitelje in sicer takojšnjo prepoved opravljanja dejavnosti in globo v razponu od 5.000. do 10.000 evrov.

V skladu z veljavno zakonodajo, ki določa izvirne pristojnosti občin, med katerimi je tudi dejavnost predšolske vzgoje, ki nalaga občini, da zagotavlja na svojem območju zadostno število kapacitet javne službe, se v zakonu spreminja dosedanja sistemska določba, ki določa financiranje zasebnih vrtcev. V skladu s 34. členom ZVrt zasebni vrtec, ki izpolni pogoje za financiranje, pridobi pravico do financiranja iz občinskega proračuna v višini 85 % za vsakega vključenega otroka, pri čemer je osnova za izračun višina sredstev, ki bi jih občina zagotavljala na otroka, če bi bil vključen v javni vrtec. Z zakonom določena višina sredstev se s predlogom tega zakona spreminja tako, da je prepuščeno v odločanje občini, v kolikšnem obsegu bo financirala zasebni vrtec takrat, ko je javnih vrtcih na njenem območju dovolj prostih mest.

Financiranje zasebnih vrtcev se spreminja tudi za vse novo nastale zasebne vrtce oziroma za že delujoče zasebne vrtce, ki razširijo svojo dejavnost z novimi oddelki ali novimi enotami, tako da so upravičeni do financiranja šele z začetkom šolskega leta, ki sledi šolskemu letu, ko so bili vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma je bila v razvid vpisana sprememba. Na ta način se občinam omogoča, da lažje predvidijo povečane izdatke iz proračuna.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Zakon za javna sredstva ne prinaša nobenih dodatnih finančnih posledic, bo pa omogočil občinam prihranke, če se bodo odločile za znižanje najvišjega obsega javnih sredstev na otroka v zasebnem vrtcu, ki ga določa zakon.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLOGA UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU. V nadaljevanju navajamo nekaj najbolj zanimivih mednarodnih primerjav financiranja vzgoje in varstva predšolskih otrok, ki so povzete iz publikacije Pomembni podatki o vzgoji in varstvu predšolskih otrok v Evropi (2014), Poročilo omrežja Euridice, Publikacija Education at a glance.

a.) Ureditev varuhov otrok na domu

V skoraj vseh državah, v katerih obstaja regulirana ureditev predšolske vzgoje in varstva na domu, nadzor zajema tudi največje število otrok na varuha. Le v nekaterih državah (Italija, Slovaška in Švedska) za to področje ne veljajo standardi, določeni na celotni ravni.

Maksimalno število otrok na varuha, če ne upoštevamo starosti otrok ali drugih meril, se giblje med tri na Madžarskem in 8 v belgijski flamski skupnosti. V večini držav je določeno največje število pet oziroma šest otrok na varuha. To število običajno vključuje tudi lastne otroke varuha, če skrbi za njih. S predpisi so pogosto določene dodatne omejitve, povezane s starostjo otrok, predvsem je nižje določeno največje število mlajših otrok v skupini. Na Irskem in Malti ter v vseh delih Združenega Kraljestva na primer varuhi otrok ne smejo skrbeti za več kot enega ali dva dojenčka oziroma malčka (v starosti do enega ali dveh let), vendar pa lahko v skupino vključijo

nekaj starejših otrok. Na Cipru varuh lahko skrbi za največ tri otroke, stare do dve leti. V belgijski nemško govoreči skupnosti in Franciji imajo določene še dodatne specifikacije za nekoliko starejše otroke (npr. največ 4. otroci mlajši od 3. let). Na največje število otrok lahko poleg starosti lahko vplivajo tudi drugi dejavniki. Velikost skupin se mora zmanjšati, če varuh skrbi za otroke s primanjkljaji ali posebnimi potrebami (npr. na Madžarskem, Škotskem in Združenem Kraljestvu) ali če je varuh šele nedavno začel izvajati dejavnost (Islandija). Predpisi pa ponekod dopuščajo določeno raven prilagodljivosti, kar pomeni, da varuhi lahko skrbijo za enega ali več dodatnih otrok. To se največkrat zgodi, ko gre za posebne situacije v družini na primer več rojstev hkrati ali če v lokalni skupnosti ali regiji ni dovolj mest v vrtcih.

b.) Financiranje zasebnih vzgojno izobraževalnih institucij

Delež javnega in zasebnega sektorja je med posameznimi državami članicami različen. V Evropski Uniji javni sektor zagotavlja več kot 65 % sredstev, namenjenih otrokom, starejšim od 3. let, med tem, ko ima zasebni sektor veliko vlogo pri zagotavljanju storitev za otroke, mlajše od 3. let. Zasebni sektor teh držav zajema tako profitne, kot neprofitne (v katerih starši ne plačujejo prispevka za varstvo). Javne vrtce ustanovljajo in financirajo občine. Poslovni čas vrtcev se v različnih državah giblje v razponu od 8 ur do 10 ur dnevno. V Franciji, na Finskem, Nizozemskem in Norveškem posamezni vrtci znotraj poslovnega časa občasno ponujajo svoje storitve tudi zvečer, ponoči in ob vikendih, če starši izrazijo tovrstne potrebe. V vrtcih potekajo celodnevni (od 25 do 50 ur tedensko), poldnevni (od 12,5 do 25 ur tedensko) in občasni (manj kot 12,5 ur na teden) programi. Programi predšolske vzgoje so na Finskem, Švedskem, Nizozemskem, v Angliji in Franciji organizirani in financirani tudi v javno zasebnem partnerstvu, razlikujejo se tudi glede na vsebino in trajanje.

Lastniki in upravljalci javnih institucij predšolske vzgoje so javni organi oblasti na centralni, regionalni ali lokalni ravni. Ne stremijo k dobičku, ampak k zagotavljanju javne službe. Zasebne institucije se lahko samofinancirajo – sredstva pridobijo iz zasebnih virov ali so subvencionirane z javnimi sredstvi – delno sofinancirane z javnimi sredstvi. Zasebne institucije so lahko v lasti pridobitno usmerjene organizacije ali prostovoljnega (nepridobitnega) sektorja, ki lahko vključuje dobrodelne organizacije.

Po zadnjih podatkih Evropske komisije (European Commission/EACEA/Eurydice, forthcoming. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2019 edition.* Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union) se $\frac{3}{4}$ zasebnih vzgojno izobraževalnih institucij znotraj evropskega izobraževalnega sistema, samofinancira.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Presoja administrativnih posledic:

Predlog zakona nima administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov ter pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov. socialno delo.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Prelog zakona nima posledic za okolje.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za gospodarstvo.

6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za socialno področje.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti prek medijev in spleta. Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Inšpektorat RS za šolstvo in šport.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Jernej Pikalo, minister
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Mateja Dover Emeršič, pooblaščenka osebna za vodenje Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09-ZIUZGK, 36/10, 61/10-ZUPJS, 94/10-ZIU, 40/11-ZUPJS-A, 14/15-ZUUJFO in 55/17) se v 1. členu na koncu stavka črta pika in doda besedilo, ki se glasi:

»in varstvo predšolskih otrok, ki ga izvajajo varuhi predšolskih otrok na domu.«.

2. člen

Prvi odstavek 17. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja ne sme presegati dvaindvajset otrok in v kombiniranem oddelku ne sme presegati sedemnajst otrok. V kombiniranem oddelku je lahko največ sedem otrok prvega starostnega obdobja. Za vsake tri otroke drugega starostnega obdobja manj, se lahko poveča število otrok prvega starostnega obdobja za enega otroka.«

3. člen

Prvi stavek šestega odstavka 20. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok, za katerega starši v skladu z zakonom, ki ureja celostno zgodnjo obravnavo predšolskih otrok s posebnimi potrebami, predložijo individualni načrt pomoči družini ali zapisnik centra za zgodnjo obravnavo.«.

4. člen

Za III. poglavjem se doda nov a.24.a člen, ki se glasi

"a.24.a člen
(varstvo predšolskih otrok)

Varstvo predšolskih otrok, ki niso vključeni v vrtec, lahko kot pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih določa ta zakon organizira in opravlja le fizična oseba, ki je vpisana v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Varstvo predšolskih otrok, ki se izvaja v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka je prepovedano, razen občasnega varstva otrok na njihovem domu, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo osebno dopolnilno delo ali občasnega varstva otrok na njihovem domu, ki ga opravljajo pravne osebe kot pridobitno dejavnost."

5. člen

24. a člen se spremeni, tako da se glasi:

»24.a člen (varuh predšolskih otrok na domu)

Fizična oseba lahko opravlja varstvo predšolskih otrok, ki ne vključuje izvajanje javno veljavnega programa, kot varuh predšolskih otrok, če se vpiše v register pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Varuh predšolskih otrok se vpiše v register, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima končan najmanj izobraževalni program za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali izobraževalni program gimnazije z ustrežno nacionalno poklicno kvalifikacijo ali da izpolnjuje z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje o izobrazbi za vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojiteljev, vzgojitelje, učitelje in svetovalne delavce na področju vzgoje in izobraževanja,
- da ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost oziroma zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katero je predpisana kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev,
- da je za varovanje otrok zagotovil stanovanje v stanovanjski stavbi, ki ima izdano uporabno dovoljenje za namen stanovanjske rabe,
- da so prostori in oprema v skladu z določbami predpisa o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca, ki ureja prostore za otroke v vzgojno-varstveni družini,
- da je registriran v Poslovnem registru Republike Slovenije pri Ajpes za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

V stanovanju je lahko registriran le en varuh predšolskih otrok na domu. V stanovanjskem prostoru, ki je namenjen varstvu otrok, mora imeti varuh predšolskih otrok na domu na vidnem mestu objavljeno odločbo o vpisu v register varuhov predšolskih otrok na domu, ki jo je izdalo ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Varstvo predšolskih otrok opravlja varuh predšolskih otrok sam.

V izjemnih primerih, ko varstva otrok varuh ne more opravljati sam, lahko opravlja varstvo otrok druga oseba v njegovem imenu in na njegov račun. Kot izjemni primer odsotnosti varuha se šteje bolniška odsotnost varuha do 30 delovnih dni, koriščenje letnega dopusta in druge nujne krajše odsotnosti. Oseba, ki v izjemnih primerih izvaja varstvo predšolskih otrok namesto varuha, mora izpolnjevati pogoje iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena. Za pravilno izbiro osebe, ki izpolnjuje pogoje, je odgovoren varuh.

Če je varuh odsoten dalj časa se osebi, ki varuha nadomešča, izda začasna odločba o vpisu v register varuhov predšolskih otrok na istem naslovu, največ za obdobje do enega leta.

Varuh predšolskih otrok lahko varuje skupino predšolskih otrok, ki ne sme presegati šest otrok.

Ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo vodi register varuhov predšolskih otrok na domu, ki vsebuje naslednje podatke:

- podatki o poslovnem subjektu iz poslovnega registra Ajpes,
- naslov opravljanja varstva otrok,
- številko in datum izdane odločbe o vpisu v register varuhov predšolskih otrok.

Register varuhov predšolskih otrok je javno objavljen na spletni strani ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo.

Varuh predšolskih otrok se izbriše iz registra varuhov:

- če mu je s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti,
- če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti varuha predšolskih otrok,
- na podlagi obvestila varuha predšolskih otrok, da je prenehal z izvajanjem varstva otrok,
- na predlog šolske inšpekcije.

Podrobnejše pogoje za delovanje varuha predšolskih otrok na domu določi minister s podzakonskim predpisom.«.

6. člen

Za 24.b členom se dodajo novi 24.c, 24.č člen in 24.d člen, ki se glasijo:

»24.c člen

(odgovornost varuha predšolskih otrok na domu)

Varuh predšolskih otrok na domu je dolžan s starši otrok skleniti pogodbo, s katero se opredeli obseg varstva otrok ter medsebojne pravice in obveznosti.

Varuh odgovarja za varstvo otrok v skladu s pravili o civilni odgovornosti, kot to določa zakonik, ki ureja obligacijska razmerja.

24.č člen

(vstop v prostore varuha predšolskih otrok na domu)

Inšpektor pristojen za šolstvo ima pravico brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja vstopiti v stanovanjske prostore varuha predšolskih otrok, kjer se opravlja varstvo predšolskih otrok v času, ko poteka varstvo predšolskih otrok. Zakon dovoljuje inšpektorju vstop v prostore varuha predšolskih otrok brez predhodnega obvestila in brez dovoljenja v času, ko se v prostorih opravlja varstvo predšolskih otrok.

24.d člen

(prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok)

Pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo, je prepovedano opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ali varstva predšolskih otrok.

Za pravno ali fizično osebo iz prejšnjega odstavka, za katero se ugotovi, da v tiskanih ali elektronskih medijih ali na svetovnem spletu, ali na drug način, ki je dostopen javnosti, oglašuje izvajanje varstva predšolskih otrok, velja, da opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok in se šteje, da gre za izvajalca, za katerega velja obveznost vpisa v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma da gre za fizično osebo, za katero velja obveznost vpisa v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Prepoved se ne nanaša na fizične in pravne osebe, ki izvajajo storitve namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok.

Podrobnejšo opredelitev dejavnosti iz prvega in tretjega odstavka tega člena, registracijo dejavnosti v skladu s predpisom, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti in obveznost objave

odločbe o vpisu izvajalca v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma v register varuhov predšolskih otrok na domu predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo.«.

7. člen

V 34. členu se v drugem odstavku tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka največ 85 % teh sredstev.«.

Za dosedanjim drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Zasebni vrtec je občini dolžan na njeno zahtevo predložiti tudi izpis in zagotoviti vpogled v osebne podatke, ki jih določa 45.a člen tega zakona.«.

8. člen

Za 34. členom se dodata novi 34.a in 34.b člen, ki se glasita:

»34.a člen

(določitev obsega sredstev zasebnemu vrtcu)

Občina lahko določi obseg sredstev zasebnemu vrtcu v nižjem obsegu, kot je določen v drugem odstavku 34. člena tega zakona, če so na njenem območju v vrtcu, ki izvaja javno službo, zagotovljena prosta mesta. Pri odločanju o obsegu sredstev iz drugega odstavka 34. člena tega zakona, ki jih občina zagotavlja zasebnemu vrtcu, občina upošteva naslednje kriterije:

- število prostih mest v javnih vrtcih na njenem območju,
- vrsto programa za predšolske otroke, ki ga izvaja zasebni vrtec,
- razpoložljiva sredstva v občinskem proračunu.

Izpeljavo postopka odločanja o obsegu sredstev, ki jih bo občina zagotavljala zasebnemu vrtcu in kriterije, določi občina s svojim aktom.

34.b člen

(začetek sofinanciranja novoustanovljenega zasebnega vrtca iz občinskega proračuna)

Občina začne financirati zasebni vrtec z začetkom šolskega leta, ki sledi šolskemu letu, ko je bil vrtec vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov.

Določba prvega odstavka se smiselno uporablja tudi v primerih, ko zasebni vrtec med šolskim letom razširi svojo dejavnost z novimi oddelki ali z novimi enotami vrtcev.

9. člen

V 36. členu se dodajo novi drugi, tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»S pogodbo o financiranju se podrobneje določi predvsem:

- začetek izvajanja financiranja zasebnega vrtca,
- višina sredstev, ki jih občina zagotavlja zasebnemu vrtcu,
- opredelitev podatkov in dokazil, ki jih lahko občina zahteva od zasebnega vrtca v zvezi z izvajanjem financiranja in rok za njihovo posredovanje,
- razlogi za ustavitev financiranja zasebnega vrtca.

Na zahtevo občine je zasebni vrtec dolžan predložiti vse podatke iz uradnih evidenc, na podlagi katerih se izkazuje upravičenost do zagotavljanja sredstev iz občinskega proračuna zasebnemu vrtcu.

Če zasebni vrtec v postavljenem roku občini ne predloži zahtevanih podatkov in dokazil, lahko občina po izteku postavljenega roka odstopi od pogodbe in prekine financiranje vrtca.

Občina lahko od zasebnega vrtca terja vračilo neupravičeno pridobljenih sredstev za obdobje treh let po izteku posamezne pogodbe, če se v postopkih, ki jih vodijo nadzorni organi ugotovi, da je zasebni vrtec pridobil sredstva v višini, do katere ni bil upravičen oziroma da je zasebni vrtec pri svojem delovanju huje kršil veljavne predpise. Za hujšo kršitev predpisov se šteje, če je bila zasebnemu vrtcu v prekrškovnem postopku izrečena globa.«.

10. člen

Za 44. členom se doda novi 44.a člen, ki se glasi:

»44.a člen
(evidenca otrok, ki jih varuje varuh predšolskih otrok na domu)

Varuh predšolskih otrok na domu vodi evidenco otrok, ki jih varuje na domu. Evidenca otrok vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča otroka in staršev,
- datum rojstva in spol otroka,
- datum začetka varovanja otroka,
- podatke o prisotnosti otroka po dnevih,
- ime in priimek osebe, ki nadomešča varuha predšolskih otrok ter obdobje nadomeščanja.

Sestavni del evidence so tudi pogodbe, ki jih je varuh predšolskih otrok sklenil s starši.

Varuh predšolskih otrok na domu vodi evidenco iz prejšnjega odstavka za posamezno šolsko leto. Podatki iz evidence se hranijo pet let po izpisu otroka.«.

11. člen

V prvem odstavku 46.a člena se na koncu šeste alineje črta vejica in doda besedilo:

»številka in datum veljavne odločbe ter obdobje upravičenosti in višina subvencije iz državnega proračuna,«.

12. člen

Naslov poglavja se spremeni tako, da se glasi: »IX. KAZENSKÉ DOLOČBE«.

13. člen

Za 52. členom se dodata nova 52.a in 52.b člen, ki se glasita:

»52.a člen
(sankcije za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok)

Z globo od 5.000 do 10.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna ali fizična oseba, če inšpektor, pristojen za šolstvo ugotovi, da fizična ali pravna oseba opravlja dejavnost predšolske vzgoje in ni vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali dejavnost varstva predšolskih otrok

na domu in ni vpisana v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. (prvi odstavek 24.d člena)

Z globo od 1.000 do 3.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka 24.d člena.

V primeru iz prvega odstavka inšpektor pristojen za šolstvo fizični ali pravni osebi z odločbo prepove opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ali varstva predšolskih otrok.

52.b člen (sankcije za ponovno kršitev)

Če inšpektor v ponovnem nadzoru pri varuhu predšolskih otrok na domu ugotovi ponovne kršitve števila otrok, neustreznost prostorov oziroma opravljanje varstva otrok s strani drugih oseb, ki niso vpisane v register varuhov predšolskih otrok na domu oziroma ne izpolnjujejo pogojev za opravljanje varstva otrok namesto varuha, predlaga ministrstvu pristojnemu za predšolsko vzgojo izbris varuha predšolskih otrok na domu iz registra varuhov predšolskih otrok na domu.

Varuh predšolskih otrok na domu, ki je izbrisan iz registra varuhov predšolskih otrok na domu, se lahko ponovno vpiše v register šele po preteku treh let od dneva izbrisa iz registra varuhov predšolskih otrok.«.

14. člen

Tretji odstavek 53. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 1.000 do 2.000 evrov se kaznuje za prekršek:

- če fizična oseba ni vpisana v register varuhov pri pristojnem ministrstvu in opravlja varstvo predšolskih otrok (prvi odstavek 24.a člena zakona),
- če v stanovanjskem prostoru varuh predšolskih otrok na domu nima na vidnem mestu objavljene odločbe o vpisu v register varuhov predšolskih otrok, ki jo je izdal minister, pristojen za predšolsko vzgojo (drugi odstavek 24.a člena zakona),
- če varuh predšolskih otrok na domu varstvo predšolskih otrok ne opravlja sam (tretji odstavek 24a. člena zakona),
- če varuha predšolskih otrok na domu nadomešča oseba, ki ne izpolnjuje pogojev iz prve in druge alineje prvega odstavka 24.a člena zakona (četrti odstavek 24.a člena zakona),
- če varuh predšolskih otrok na domu varuje skupino predšolskih otrok, ki presega šest otrok (peti odstavek 24.a člena zakona),
- če varuh predšolskih otrok na domu s starši ni sklenil pogodbe (prvi odstavek 24.c člena zakona),
- če varuh predšolskih otrok na domu ne vodi evidence otrok, ki jih varuje na domu oziroma evidenca ne vsebuje vseh podatkov (prvi in drugi odstavek 44.a člena zakona).«.

15. člen (začetek veljavnosti določbe)

Določba 34.a člena tega zakona se začne uporabljati postopoma, in sicer:

- s 1. 9. 2020 občina zasebnemu vrtcu ne sme določiti manj kot 50 % sredstev iz drugega odstavka 34. člena zakona,
- s 1. 9. 2021 občina zasebnemu vrtcu ne sme določiti manj kot 25 % sredstev iz drugega odstavka 34. člena zakona,

- s 1. 9. 2022 občina zasebnemu vrtcu določi sredstva iz drugega odstavka 34. člena zakona največ v višini 85 %.

16. člen

(izdaja podzakonskega predpisa)

Minister izda podzakonski predpis iz 5., 6. In 8. člena tega zakona najkasneje v roku 60. dni po uveljavitvi zakona.

17. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

EVA: 2019-3330-0022

Številka: 0070-30/2019

Datum: 20. 5. 2019

dr. Jernej Pikalo

Minister

OBRAZLOŽITEV ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH

K 1. členu:

Ker se je zakon že z novelo v letu 2017 dopolnil s posebnim poglavjem Varstvo predšolskih otrok pred tem pa se je v zakon vnesel nov institut varuh predšolskih otrok, ki opravlja varstvo predšolskih otrok, ki ne vključuje izvajanja javno veljavnega programa, je predlagatelj sledil pripombam, da je treba že v 1. členu, ki določa vsebino zakona le-to poleg javnih in zasebnih vrtcev razširiti tudi na varuha predšolskih otrok na domu, ki se ureja z Zakonom o vrtcih.

K 2. členu:

Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport v nadzorih pogosto ugotavlja kršitve predpisanih normativov števila otrok v oddelkih vseh starostnih obdobj, še posebej pa v kombiniranih oddelkih. Kršitev v 17. členu ZVrt predpisanih normativov v oddelkih prvega in drugega starostnega obdobja je sankcionirana v 53. členu ZVrt, zato lahko inšpektor kršitelje oglobi in s tem zagotovi zakonito stanje števila otrok v oddelkih vrtca. Ker pa zakon ne predpisuje normativa o številu otrok v kombiniranem oddelku, ob ugotovljenih kršitvah inšpektor kršitelje lahko le opozori, kar pa v praksi kot ukrep ne zadostuje. Zato predlog zakona določa dopolnitev sedanjega 17. člena in za njegovo kršitev predpiše prekršek in globo.

K 3. členu:

Člen se v prvem stavku šestega odstavka sedanjega 20. člena usklajuje z ureditvijo, ki jo je prinesel Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Ur.l.RS, št. 41/17) in se je uveljavil s 1. 1. 2019. Na podlagi zakona se otroci s posebnimi potrebami in rizičnimi dejavniki v predšolskem obdobju vključujejo v vrtce v skladu z individualnimi načrti pomoči družini ali zapisnika centra za zgodnjo obravnavo otrok. To pomeni, da se za predšolske otroke s posebnimi potrebami od 1. 1. 2019 dalje več ne vodijo postopki usmerjanja kot do sedaj in se jim zato tudi več ne izdajajo odločbe o usmeritvi.

K 4. členu:

Zakon o vrtcih vsebuje III. Poglavje v katerem se ureja varstvo predšolskih otrok. Kot edino dovoljeno obliko varstva predšolskih otrok zakon določa varuha predšolskih otrok na domu. Zaradi večje jasnosti, kaj sodi v dejavnost varstva otrok se v zakon vnaša nova določba. Vrtci opravljajo dejavnost predšolske vzgoje, ki se izvaja po programih za predšolske otroke. Predšolski otroci so izven družinskega in institucionalnega varstva lahko vključeni v varstvo, ki se kot pridobitna dejavnost izvaja le pod pogoji, ki jih določa Zakon o vrtcih. Ta kot edino dopustno obliko določa fizično osebo, ki je vpisana v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Vse druge oblike varstva predšolskih otrok so v skladu s predlagano določbo prepovedane, izjemi sta samo občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki ga lahko izvajajo fizične osebe po predpisih, ki urejajo osebno dopolnilno delo in občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki ga opravljajo pravne osebe kot pridobitno dejavnost. Za obe obliki izvajalcev se Zakon o vrtcih ne uporablja, saj gre za varstvo predšolskih otrok na njihovem domu, ki ga izberejo starši, za kar veljajo splošni predpisi o medsebojni obveznosti in odgovornosti, ki urejajo obligacijska razmerja.

K 5. členu:

Praksa kaže na določene pomanjkljivosti pri ureditvi statusa varuha predšolskih otrok na domu. Zaradi večje jasnosti pri izvajanju varstva otrok je treba določene podrobnosti urediti s podzakonskim predpisom, tako da se zagotovi enotna praksa za delovanje varuhov predšolskih otrok na domu in s tem pravna predvidljivost pogojev, ki jih morajo izpolnjevati varuhi.

Prav tako je potrebno zagotoviti, da so vsi podatki o varuhih, ki so javno objavljeni ažurni, kar pomeni, da posamezniki, ki so pridobili odločbo o vpisu v register varuhov predšolskih otrok, varstvo otrok tudi dejansko izvajajo, zato se v zakon vnaša nov pogoj za pridobitev odločbe o

vpisu v register in sicer, da se je varuh že registriral v Poslovnem registru Republike Slovenije pri Ajpes za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zakon tako kot novela iz leta 2017 še naprej ohranja kot prostorski pogoj zahtevo, da varuh za varstvo predšolskih otrok zagotovi stanovanje v stanovanjski stavbi, ki ima izdano uporabno dovoljenje za ta namen. Prostor in opremo mora zagotoviti v skladu s Pravilnikom o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca, ki ureja prostore za otroke v vzgojno-varstveni družini. Prav tako lahko v enem stanovanju deluje le en varuh predšolskih otrok. Na ta način se zagotavlja namen tega instituta, ki je tudi v tem, da je okolje, ki ga zagotavlja varuh bolj podobno domačemu okolju kot instituciji kot jo predstavlja vrtec.

Varuhi predšolskih otrok, ki so se v zadnjem času organizirali in ministrstvu posredovali posamezne predloge za izboljšanje njihovega položaja so kot največji problem izpostavljali neživljenjsko zahtevo, da le varuh varuje otroke četudi gre za primere, ko varuh sam iz objektivnih razlogov ne more zagotavljati varstva. To se zgodi predvsem v primeru nenadne bolezni varuha, težave z organiziranjem varstva pa imajo tudi v času koriščenja letnega dopusta, zato zakon omogoča dovoljeno izjemo, ki v primeru nenadne bolniške odsotnosti ali koriščenja letnega dopusta dovoljuje varuhu, da si zagotovi nadomestno osebo za varstvo otrok. Kot pogoj zakon zahteva enako izobrazbo kot velja za varuha in nekaznovanost za kazniva dejanja, ki jih določa druga alineja prvega odstavka 24. a člena ZVrt. Za izbiro osebe, ki izpolnjuje oba pogoja je odgovoren varuh. Nadomestni osebi se tako ne izda odločba ministrstva kot to zakon predpisuje za varuha predšolskih otrok razen v primeru ko gre za daljšo odsotnost varuha. V tem primeru se osebi, ki nadomešča varuha izda začasna odločba na istem naslovu vendar le za obdobje, ki ne more biti daljše od enega leta.

K 6. členu:

Zakon o vrtcih se dopolnjuje s tremi novimi določbami in sicer 24.c, 24.č členom in 24.d členom. 24.c člen določa, da mora varuh predšolskih otrok na domu s starši otrok, ki jih varuje skleniti pogodbo o varstvu otrok. Določba tudi določa, da je varuh za varstvo otrok odgovoren v skladu s pravili o civilni odgovornosti, kot to določa zakonik, ki ureja obligacijska razmerja.

Novi 24.č člen daje pravno podlago za vstop inšpektorja pristojnega za šolstvo v prostore varuha predšolskih otrok na domu. Inšpektorju vstopa ob izvajanju inšpekcijskega postopka varuh predšolskih otrok na domu ne bo mogel več preprečevati kot je to mogoče sedaj kljub podobni določbi 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN). Pravica do vstopa je omejena le na čas, ko poteka v prostoru varstvo predšolskih otrok. Predlagatelj ocenjuje, da se na ta način ne posega v z Ustavo zaščiteni pravico do nedotakljivosti stanovanja, saj zakon omejuje inšpektorju pooblastilo za vstop le v prostore, v katerih poteka varstvo otrok na domu. Varuh zagotavlja za varstvo otrok stanovanje, v njem pa mora zagotoviti ločen prostor za igralnico, ki je prilagojena predšolskim otrokom in ločene sanitarije od sanitarij, ki jih uporabljajo odrasli.

V zakon se vnaša posebna določba, za katero predlagatelj ocenjuje, da je kljub jasni pravni ureditvi posameznih oblik predšolske vzgoje, ki jo določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih potrebna. Praksa, ki jo ugotavlja predvsem Inšpektorat RS za šolstvo in šport je pokazala, da fizične in pravne osebe izvajajo predšolsko vzgojo na način, ki bi jih zavezoval, da se vpišejo kot vrtec v razvid izvajalcev vzgoje in izobraževanja oziroma register varuhov predšolskih otrok, pa se vendar temu zavestno izogibajo in z različnimi izgovori iščejo pomanjkljivosti v zakonskih določbah ter s tem izpodbijajo ugotovitve inšpektorjev o kršitvah obveznosti, ki jih nalaga zakonodaja s področja vzgoje in izobraževanja. Zato je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča, da se namen zakonskih določb, to je, da se dejavnost predšolske vzgoje oziroma varstva predšolskih otrok izvaja izključno le v dovoljenih oblikah, vse ostale prakse pa so izrecno prepovedane.

Zakon o vrtcih se tako dopolnjuje z novo določbo 24.d člena, ki opredeljuje prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok vsem pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Zakon tudi določa, da v primeru, če pravna ali fizična oseba v tiskanih ali elektronskih medijih ali na svetovnem spletu, ali na drug način, ki je dostopen javnosti, oglašuje izvajanje varstva predšolskih otrok, velja zanjo zakonska fikcija, da opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok in se šteje, da gre za izvajalca, za katerega velja obveznost vpisa v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma da gre za fizično osebo, za katero velja obveznost vpisa v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Nova zakonska določba tudi določa, da so iz Zakona o vrtcih izvzete fizične in pravne osebe, ki izvajajo le storitve namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok. Primeri takšnih storitev so tečajji tujih jezikov, organizacija rojstnodnevnih zabav, tečajji plavanja in vse druge vrste prostočasnih aktivnosti. Podrobnejše opredelitev teh dejavnosti bo predpisal minister s posebnim podzakonskim aktom.

K 7. členu:

Zakon daje podlago, ki bo občini zagotovila pridobitev vseh podatkov od zasebnega vrtca za namen preverjanja pravilnosti financiranja v enakem obsegu kot to velja za javne vrtce v skladu s 45. a členom ZVrt.

K 8. členu:

Sistem financiranja zasebnih vrtcev temelji na ureditvi iz leta 1996 in se je v tem času dograjeval.

Spremenjene okoliščine, ki se odražajo v razviti mreži javnih vrtcev, ki so jo v zadnjem desetletju vzpostavile občine, tako da se je število kapacitet v javnih vrtcih na državni ravni uravnotežilo s povpraševanjem staršev narekujejo potrebo po drugačni pravni ureditvi financiranja zasebnih vrtcev. Ob tem pa je treba upoštevati, da še vedno obstajajo občine, kjer zaradi njihovih specifičnih razmer ne morejo slediti potrebam staršev po zagotovitvi prostih mest v javnih vrtcih in se zato srečujejo s pomanjkanjem prostora.

Zato predlagatelj predlaga spremembe določb Zakona o vrtcih, ki urejajo financiranje zasebnih vrtcev. Dosedanji 34. člen zakona, na podlagi katerega ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo za vsako posamezno šolsko leto vsakemu zasebnemu vrtcu izda odločbo o ugotavljanju izpolnjevanja predpisanih pogojev za pridobitev pravice do sofinanciranja zasebnega vrtca iz občinskega proračuna, se spreminja tako, da ta odločba vsebuje zgolj ugotovitev o izpolnitvi vseh z zakonom predpisanih pogojev za sofinanciranje zasebnega vrtca. Zakon določa, da je največji obseg sredstev na posameznega otroka 85 %, če pa so na območju občine v vrtcu, ki izvaja javno službo zagotovljena prosta mesta, pa lahko občina obseg sredstev zasebnemu vrtcu določi v nižjem obsegu. Na podlagi z zakonom določenih kriterijev bo tako občina s svojim aktom določila težo posameznega kriterija in postopek odločanja o obsegu sredstev, ki jih bo priznavala zasebnemu vrtcu.

S predlagano rešitvijo se krepi avtonomija občin na področju dejavnosti predšolske vzgoje, ki predstavlja eno izmed njihovih izvirnih pristojnosti ter zagotavlja racionalna poraba javnih sredstev.

Nova zakonska določba določa, da novoustanovljeni zasebni vrtec prvič pridobi možnost sofinanciranja iz občinskega proračuna z začetkom šolskega leta, ki sledi koledarskemu letu, v katerem je bil vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov. Enak princip velja tudi za že ustanovljene zasebne vrtce, ki razširijo svojo dejavnost z novimi oddelki ali novimi enotami. Na ta način se občinam zagotavlja dovolj časa, da lahko ustrezno planirajo finančne obveznosti do zasebnih vrtcev v svojih proračunih.

K 9. členu:

Po novem bo obseg financiranja zasebnega vrtca odvisen od občine, ki bo z zasebnim vrtcem za vsako posamezno šolsko leto sklenila pogodbo o financiranju. Zakon določa najpomembnejše elemente te pogodbe, ki so:

- začetek izvajanja financiranja zasebnega vrtca,
- višina sredstev, ki jih občina zagotavlja zasebnemu vrtcu,
- opredelitev podatkov in dokazil, ki jih lahko občina zahteva od zasebnega vrtca v zvezi z izvajanjem financiranja in rok za njihovo posredovanje,
- razlogi za ustavitev financiranja zasebnega vrtca.

Po novem bo na podlagi sklenjene pogodbe mogoče v praksi prekiniti financiranje zasebnega vrtca, če bodo nastopili upravičeni razlogi, zaradi katerih bi bilo financiranje zasebnega vrtca neupravičeno. Praksa namreč kaže, da morajo imeti občine pravico do pridobitve vseh podatkov iz uradnih evidenc, ki izkazujejo utemeljenost financiranja zasebnega vrtca. Prav tako pa v primeru ugotovljenih nepravilnosti, ki so sicer predmet drugih postopkov tudi možnost da, ko ugotovitve nadzornih organov predstavljajo osnovo oziroma razlog, zaradi katerih se občina lahko odloči za prekinitev financiranja, občina od pogodbe o financiranju tudi odstopi.

K 10. členu:

Zaradi učinkovitejšega nadzora nad varstvom predšolskih otrok, ki ga izvajajo varuhi predšolskih otrok, zakon vzpostavlja obveznost vodenja evidence otrok, ki so vključeni v varstvo pri varuhu. Evidenca vsebuje najnujnejše osebne podatke o otrocih in starših, prav tako pa tudi podatke o osebi, ki v izjemnih primerih nadomešča varuha predšolskih otrok. Sestavni del evidence pa so tudi sklenjene pogodbe varuha s starši. Podatke varuh vodi za tekoče šolsko leto, izbriše pa jih lahko šele pet let po tem, ko se otrok izpiše iz varstva.

K 11. členu:

Določba 46. a člena zakona se dopolnjuje z navedbo podatkov o veljavni odločbi o znižanem plačilu staršev za vrtec, na podlagi katere se staršem, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, priznava subvencija iz državnega proračuna. Z vzpostavitvijo povezovanja zbirk podatkov iz CEUVIZ v zbirko SPS, ki jo omogoča 135. b in 135. c člen ZOFVI, se omogoča posredovanje vseh relevantnih podatkov, na podlagi katerih ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo upravičencem priznava pravico do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna. Vzpostavitvijo povezovanja podatkov vrtcem prinaša administrativne poenostavitve obdelave podatkov, saj podatkov ni treba prepisovati iz ene zbirke v drugo, temveč se podatki prenesejo avtomatično, na ta način je zagotovljena točnost podatkov, s tem pa ustvarjen prihranek časa v računovodskih službah.

K 12. členu:

Zaradi novih sankcij se spreminja dosedanja naslov IX. poglavja Kazenska določba v Kazenske določbe.

K 13. členu

V zakon se vnaša nova kazenska določba, ki določa sankcije za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok. Predlagatelj ocenjuje, da je takšna določba potrebna saj ugotovitve Inšpektorata za šolstvo in šport kažejo, da veliko število fizičnih in pravnih oseb izvaja predšolsko vzgojo ali varstvo predšolskih otrok, čeprav niso vpisane kot vrtci ali zasebni vzgojitelji v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma kot varuhi predšolskih otrok na domu v register varuhov predšolskih otrok na domu. S tem predstavljajo nelojalno konkurenco tistim izvajalcem, ki so zagotovili izpolnjevanje vseh predpisanih kadrovskih in prostorskih pogojev in ki delujejo na zakonit način (vključujejo le toliko otrok kot jim je dovoljeno z odločbo ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo, zagotavljajo ustrezen kader in ustrezne prostore, ki izpolnjujejo predpisane pogoje). Neregistrirani izvajalci izvajajo varstvo otrok z neprimernim kadrom, v neprimernih prostorskih pogojih prav tako pa število

otrok praviloma daleč presega dovoljeno normativno število, ki je predpisano za oddelke v vrtcih oziroma, ki je predpisano za varuha predšolskih otrok na domu. S tem se vzpostavljajo tvegane situacije za varnost in zdravje predšolskih otrok, ki so nedopustne, saj se lahko vsak trenutek zgodi ekstremni primer, ki smo mu bili priča jeseni 2018, ko je Slovenijo šokiral primer fizičnega nasilja nad predšolskimi otroki pri neregistriranemu izvajalcu. Zato je treba za preprečitev tovrstnih dogodkov zakon dopolniti z ustreznimi ukrepi, ki bodo inšpektorjem omogočali učinkovito ukrepanje ob ugotovljenih kršitvah predpisov.

Sankciji za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolskih otrok ali varstva predšolskih otrok sta takojšnja izdaja odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti in izrek globe v razponu od 5.000 do 10.000 evrov za pravno in fizično osebo oziroma od 1.000 do 3.000 evrov za odgovorno osebo.

Posebna določba določa tudi ukrep inšpektorja ob ponovni ugotovitvi kršitev pri varuhu predšolskih otrok na domu zaradi katerih bo lahko predlagal izbris iz registra varuhov predšolskih otrok na domu. Varuh bo lahko ponovno vpisan v register šele po treh letih od dneva izbrisa.

K 14. členu:

Za večjo učinkovitost zagotovitve zakonitega stanja se razširja določba 53. člena z novimi prekrški, ki predstavljajo kršitev pogojev, ki jih za delovanje varuha predšolskih otrok na domu določa 24.a člen Zakona o vrtcih.

K 15. členu:

Zaradi možnosti prilagoditve ustanoviteljev zasebnih vrtcev na novo ureditev sistema financiranja zasebnih vrtcev, se predlaga prehodno obdobje dveh let, ki določa postopno znižanje z zakonom določenega najmanjšega obsega sredstev, ki jih občina lahko določi zasebnemu vrtcu.

K 16. členu:

Zakon določa dvomesečni rok, v katerem bo minister sprejel podzakonske predpise, s katerimi bodo podrobneje opredeljene dejavnosti, ki sodijo v dejavnost predšolske vzgoje in v dejavnost varstva otrok in dejavnosti, ki so izvzete iz regulative, ki velja za izvajalce dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok. S tem bo dosežena razmejitev med tistimi dejavnostmi, za katere velja ZOFVI in ZVrt in se morajo izvajalci pred njihovim začetkom vpisati v razvid izvajalcev javno veljavnih programov in v register varuhov predšolskih otrok, kar bo omogočalo nadzornim organom učinkovitejše delovanje.

Poseben podzakonski predpis bo podrobneje opredelil postopek določitve obsega sredstev zasebnemu vrtcu.

K 17. členu:

Člen določa običajni rok za uveljavitev zakona.

ČLENI, KI SE SPREMINJAJO:

1. člen

Ta zakon ureja predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci.

17. člen (število otrok in število delavcev v oddelku)

Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja pa dvaindvajset otrok.

Pristojni organ lokalne skupnosti ustanoviteljice vrtca lahko glede na razmere in položaj dejavnosti predšolske vzgoje v lokalni skupnosti odloči, da število otrok v oddelku presega število, ki ga določa prvi odstavek tega člena, za največ dva otroka v oddelku.

Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno. Sočasna prisotnost vzgojitelja in vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja se zagotavlja s sistemizacijo delovnih mest ob oblikovanju oddelkov in se ne izvaja v času počitka otrok.

Krajši program izvaja vzgojitelj.

V vrtcu, ki deluje na samostojni lokaciji le z enim oddelkom otrok, izvajata dnevni program vzgojitelj in vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja skupaj vsaj 6 ur.

Podrobnejša določila o številu otrok, vključenih v oddelke, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

20. člen (vpis in sprejem otrok)

Javni vrtec vpisuje in sprejema predšolske otroke v svoje programe na podlagi prijav in prostih mest vse leto.

Vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela. Za starše otrok, ki so oddali vlogo za vpis otroka v vrtec, vrtcu na njegovo zahtevo pristojni center za socialno delo posreduje podatke o izteku pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.

Vrtec najmanj enkrat letno objavi javni vpis novincev za naslednje šolsko leto. Vodenje in izpeljavo postopka vpisa otrok v vrtec, ki izvaja javno službo, lahko občina ustanoviteljica podrobneje uredi s svojim aktom.

Če je v vrtec vpisanih več otrok, kakor je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok. V tem primeru vrtec staršem dodeli šifro otroka. Sestavo komisije za sprejem otrok ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi občina ustanoviteljica na predlog sveta vrtca. Kriteriji se določijo s točkami.

Če starši oddajo nepopolno vlogo ali če vrtec zaradi uporabe kriterijev za sprejem potrebuje še druge podatke, lahko starše pozove k odpravi pomanjkljivosti ali dopolnitvi vloge tudi po elektronski pošti, telefonu ali ustno, če starši pridejo v vrtec. O tem se napiše uradni zaznamek. Če vloga ni dopolnjena, se jo obravnava in o sprejemu otroka odloči na podlagi podatkov, ki jih vsebuje vloga.

V skladu z odločbo pristojnega organa ima prednost pri sprejemu v vrtec otrok s posebnimi potrebami. Prednost pri sprejemu v vrtec ima tudi otrok, za katerega starši predložijo mnenje centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine. Mnenje o ogroženosti otroka zaradi socialnega položaja družine vsebuje navedbe, da je družina v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varnost oziroma položaj družine, obravnavana kot socialno ogrožena družina s strani centra za socialno delo, kar je razvidno iz uradnih evidenc, ki jih vodijo centri za socialno delo.

Vrtec starše pisno obvesti o datumu vključitve otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec.

Starši morajo ob vključitvi otroka v vrtec predložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

24.a člen (varuh predšolskih otrok)

Fizična oseba lahko opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok, ki ne vključuje izvajanja javno veljavnega programa, kot varuh predšolskih otrok, če se vpiše v register pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Varuh predšolskih otrok se vpiše v register, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima končan najmanj izobraževalni program za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali izobraževalni program gimnazije z ustrezno nacionalno poklicno kvalifikacijo ali da izpolnjuje z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje o izobrazbi za vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojiteljev, vzgojitelje, učitelje in svetovalne delavce na področju vzgoje in izobraževanja;
- da ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost oziroma zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katero je predpisana kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev.

Varuh predšolskih otrok lahko varuje skupino predšolskih otrok, ki ne sme presegati šest otrok. Varuh predšolskih otrok lahko varuje otroke v stanovanjski stavbi, ki ima izdano uporabno dovoljenje. Za prostor in opremo, ki jo mora zagotoviti varuh predšolskih otrok za varstvo otrok, se uporabljajo določbe predpisa o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca, ki ureja prostore za otroke v vzgojno-varstveni družini in določbe predpisa, s katerim se podrobneje urejajo vzgojno-varstvene družine. V stanovanjski enoti je lahko registriran le en varuh predšolskih otrok.

V register se vpišejo:

- ime in priimek varuha predšolskih otrok, rojstni podatki, spol in EMŠO,
- izobrazba,
- kraj opravljanja dejavnosti.

O vpisu v register se varuhu predšolskih otrok izda odločba. Varuh predšolskih otrok opravlja dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Varuh predšolskih otrok se izbriše iz registra po uradni dolžnosti:

- če mu je s pravnomočno odločbo prepovedano izvajanje dejavnosti,
- če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti varuha predšolskih otrok,
- na podlagi obvestila s strani varuha predšolskih otrok, da je prenehal z izvajanjem dejavnosti.

Podatki o imenu in priimku varuha predšolskih otrok ter o kraju, kjer opravlja svojo dejavnost, so javni in so objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo.

34. člen (pogoji za financiranje)

Zasebnim vrtcem pripadajo sredstva iz proračuna občine, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- če izvajajo najmanj poldnevni program,
- če imajo vključenih najmanj za en oddelek predšolskih otrok,
- če imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene vzgojitelje in vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojitelja za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in
- če so dostopni vsem otrokom.

Zasebnemu vrtcu zagotavljajo sredstva občine iz četrtega odstavka 28. člena tega zakona. Osnova za izračun obveznosti občine za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju občine, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka v skladu s četrnim odstavkom 32. člena tega zakona, če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85% teh sredstev.

Za uveljavitev pravice iz prejšnjega odstavka vodi zasebni vrtec evidenco iz šestega odstavka 45. člena tega zakona, podatke iz te evidence pa posreduje občini, ki je po tem zakonu dolžna zasebnemu vrtcu zagotavljati javna sredstva.

Če na območju občine ni javnega vrtca, se obseg sredstev iz tega člena izračuna na podlagi povprečja cen istovrstnih programov, ki veljajo za območje Republike Slovenije na dan 1. septembra tekočega leta in jih objavi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

O izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Če je v javno veljavni program zasebnega vrtca vključen več kakor en otrok iz družine, so starši za mlajše otroke upravičeni do sofinanciranja iz državnega proračuna v višini plačila, ki bi jim bilo določeno, če bi bil otrok vključen v vrtec, ki izvaja javno službo na območju občine, v kateri je sedež zasebnega vrtca.

Sredstva za sofinanciranje plačil staršev iz prejšnjega odstavka se zagotavlja iz državnega proračuna neposredno zasebnim vrtcem.

Način zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna zasebnim vrtcem za sofinanciranje plačil staršev določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Šesti, sedmi in osmi odstavek se smiselno uporabljajo tudi za zasebnika, ki ima organizirano vzgojo in varstvo otrok v vzgojno-varstveni družini.

36. člen (pogodba o financiranju)

Financiranje in obveznosti zasebnega vrtca se podrobneje uredijo s pogodbo.

46.a člen

(evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna)

Evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna vsebuje:

- osebno ime in naslov prebivališča otrok in staršev,
- EMŠO otrok in staršev,
- navedbo programa in vrtca, v katerega je vključen otrok,
- datum vključitve otrok v programe vrtca,
- podatke o ceni programa, v katerega so vključeni mlajši otroci, ki so oproščeni plačila,
- podatek o višini plačila staršev v odstotku od cene programa, ki je določen z odločbo pristojnega centra za socialno delo,
- datum izpisa otroka iz vrtca.

Vrtci vodijo evidenco iz prejšnjega odstavka za vse starše, ki so upravičeni do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna.

Ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo, vodi evidenco iz prvega odstavka tega člena kot centralno zbirko vseh evidenc, ki jih vodijo vrtci o upravičencih do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna.

Za vzpostavitev evidence iz prvega odstavka tega člena vrtci pridobijo podatke iz svojih evidenc, ki jih vodijo v skladu s tem zakonom in jih pošljejo ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo za vzpostavitev centralne evidence.

Podrobnejša navodila za obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

IX. KAZENSKA DOLOČBA

53. člen

(globe za prekrške)

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki opravlja dejavnost predšolske vzgoje:

- če nima publikacije, v kateri so predstavljeni programi, ki jih izvaja, njihovi cilji, vsebine in metode dela (prvi odstavek 11. člena);
- če je v oddelek vključenih več otrok, kot je najvišje predpisano število (prvi in drugi odstavek 17. člena);
- če se sočasna prisotnost vzgojitelja in vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja s sistemizacijo delovnih mest ne zagotavlja vsaj 6 ur dnevno v oddelku prvega starostnega obdobja in vsaj 4 ure dnevno v oddelku drugega starostnega obdobja (tretji odstavek 17. člena);
- če ne pošilja redno oziroma najmanj enkrat mesečno ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo, podatke o stanju kapacitet v vrtcu (20.d člen);
- če ne določi organizacije in podobne vsebine življenja in dela z letnim delovnim načrtom (prvi in drugi odstavek 21. člena);
- če je letni delovni načrt sprejet brez predhodne uskladitve s pristojno službo občine ustanoviteljice v vseh delih, ki imajo finančne učinke na proračun občine ustanoviteljice (tretji odstavek 21. člena);
- če ne vodi dokumentacije o vzgojnem delu, ki jo je predpisal minister (22. člen);
- če ne določi delovne obveznosti vzgojitelju predšolskih otrok – pomočniku vzgojitelja ali vzgojitelju oziroma ne zagotavlja zaposlenim v zasebnem vrtcu delovnih razmerij in plač v skladu z zakoni in podzakonskimi predpisi, ki veljajo za zaposlene v javnih vrtcih (35. člen),
- če zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca, ki ne izpolnjuje pogojev (40. člen);
- če ne vodi predpisanih zbirk podatkov (43., 44. 45., 46. in 46.a člen).

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek:

- če fizična oseba opravlja varstvo predšolskih otrok in ni vpisana v register varuhov pri pristojnem ministrstvu (prvi odstavek 24.a člena),
- če varuh predšolskih otrok varuje skupino predšolskih otrok, ki presega šest otrok (drugi odstavek 24.a člena).